

Statens vegvesen

Justis- og Politidepartement
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

JUSTISDEPARTEMENTET	
07 FEB 2006	
SAKSNR.:	200504026
AVD/KONT/BEH:	LOV/EOI/HI
DOK.NR.	194
ARKIVKODE:	

Att: Hilde Indreberg

Behandlende enhet:
Vegdirektoratet

Saksbehandler/innvalgsnr:
Jan A Martinsen - 22073687

Vår referanse:
2005/46215-002

Deres referanse:

Vår dato:
03.02.2006

Høring - NOU 2005:8 Likeverd og tilgjengelighet

Vi viser til brev fra Justisdepartementet datert 07.07.2005, og mailkontakt med Hilde Indreberg om utsatt svarfrist.

Vi vil begrense vår uttalelse til utkastet til lov om forbud mot diskriminering etc, spesielt §§ 9 og 11 og vår vurdering av de konsekvenser det vil kunne få innen vårt ansvarsområde dersom loven skulle bli vedtatt slik forslaget foreligger.

Innledningsvis vil vi understreke at Statens vegvesen tar Stortingets beslutning om at :
"Eit transportsystem som er tilgjengeleg for alle og eit transporttilbod som gjer det mogeleg for alle å leva eit aktivt liv" skal være et av 5 hovedmål i transportpolitikken, svært alvorlig.

Statens vegvesen bidrar i arbeid på en rekke områder for å ivareta hensynet til tilgjengelighet for alle på en bedre måte:

- Lovgivning, herunder bussdirektiv og direktiv om maritim transport
- Retningslinjer og normaler, særlig nye håndbøker 017 Veg- og gateutforming og håndbok 232 Tilrettelegging for buss på veg, samt oppdatering av andre aktuelle veiledere
- Universell holdeplassinformasjon
- Kompetanseheving
- Måleindikatorer
- Ledelinjer
- Parkering
- Brukermedvirkningsforum

Vi viser for øvrig til Samferdselsdepartementets handlingsplan for BRA der vi har bidratt i utarbeidelsen og vil delta i oppfølgingen.

Det vil bli et krav i ny håndbok 017 at nye anlegg og ombygginger skal utformes etter prinsippene om universell utforming. Det er imidlertid en svært liten andel av infrastrukturen som bygges ut eller utbedres i et 10-års perspektiv. Hovedutfordringen ligger i ombygging og tilpasning av eksisterende anlegg innenfor allerede fastlagte handlingsprogram, som foreløpig er uten øremerkede midler til statlige tiltak til dette formål.

Postadresse
Statens vegvesen
Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep
0033 Oslo

Telefon: 22073500
Telefaks: 22 07 37 68
firmapost@vegvesen.no
Org.nr: 971032081

Kontoradresse
Brynsengfare 6A
OSLO

Fakturaadresse
Statens vegvesen
Regnskap
Båtsfjordveien 18
9815 VADSØ
Telefon: 78 94 15 50
Telefaks: 78 95 33 52

Vi oppfatter det slik at bestemmelsene foreløpig ikke er ment å omfatte samferdsel, men at det er ulike oppfatninger i utvalget om dette. Det er heller ikke klart hva utvalget mener med begrepet samferdsel. De viktige §§ 9 og 11 omfatter ”bygg og anlegg og opparbeidede uteområder rettet mot almenheten etc”. Det er et klart uttrykt fokus på bygg i utredningen, men vi legger til grunn at det kan være ment at infrastruktur for kollektivtransport, dvs primært terminaler og holdeplasser kan bli omfattet av bestemmelsene.

Foreslått §9 omhandler plikt til universell utforming dersom dette ikke medfører en uforholdsmessig byrde for virksomheten. Dette prinsipp samsvarer fullt ut med gjeldende prinsipper innen samferdsel der samfunnsøkonomiske analyser er en viktig del av beslutningsgrunnlaget forut for investeringer. Dette gjelder imidlertid primært i valg mellom alternative løsninger. At universell utforming som prinsipp skal legges til grunn for utforming av nye anlegg innarbeides som normalkrav og gjøres ikke til gjenstand for vurdering i det enkelte tilfelle, og vil være helt i samsvar med foreslått § 9.

Foreslått § 11 er problematisk dersom den skulle komme til anvendelse for infrastruktur for samferdsel. Vi forstår det slik at vurderingene i §9 om ”uforholdsmessig byrde for virksomheten” ikke skal gjelde her, noe som i seg selv virker ulogisk. Dersom § 11 innbærer et absolutt krav om at all eksisterende infrastruktur skal være universelt utformet innen 1. januar 2019 vil dette innebære omprioriteringer av flere milliarder kroner til dette formålet og et klart brudd med opplegget for Nasjonal transportplan.

Behovene innen alle 5 hovedmål i transportpolitikken vil alltid langt overstige tilgjengelige midler. Det vil derfor måtte være en faglig og politisk avveining mellom gode formål. Dette gjøres i samferdselssektoren i Nasjonal transportplan. Absolutte krav til ett av fem hovedmål vil være et klart brudd med dette prinsippet, noe vi ikke kan anbefale.

For å illustrere dette nevner vi at det finnes 40-50000 holdeplasser for buss i Norge, de aller fleste med liten trafikk og uten universell utforming. Handlefriheten i allerede fastlagt i handlingsprogram for NTP-perioden 2006-2015 er liten, og det vil være begrenset hvor langt det er mulig å nå innen 2019 selv med omprioriteringer til dette formål. Det er derfor nødvendig med en streng prioritering av ombygging til universell utforming. Det er også verdt å merke seg at fylkeskommunen har avgjørende innflytelse på prioritering av statlige investeringer på det øvrige riksvegnett. Mange holdeplasser ligger for øvrig på det kommunale vegnettet.

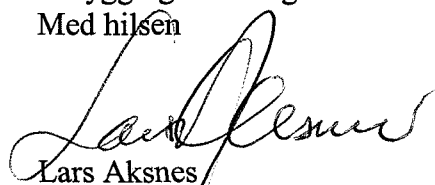
Kapittel 12 i utredningen inneholder en del generelt stoff om avveining mellom kostnad og nytte, og det er lagt ved en ECON utredning om kostnadene ved å sikre universell utforming i Norge. Utredningen tar bare for seg yrkesbygg og viser at beregnede merkostnader i perioden 2006-2025 blir ca 40 mrd kr dersom 25 % av byggenes areal skal tilpasses som følge av krav om universell utforming. Det er ingen referanse til infrastruktur for samferdsel i nevnte kapittel.

Vegdirektoratets anbefaling

Dersom lovforslaget eventuelt også skal omfatte infrastruktur for samferdsel, vil vi be om at det først gjennomføres samfunnsøkonomiske analyser for å belyse hva det kan innebære. Vi viser i den forbindelse til T-1349 Utredningsinstruksen

Oppsummert mener vi en eventuell lovtekst må være tydelig på hvilke områder loven skal omfatte. Dersom det skal stilles krav om universell utforming av eksisterende bygg og anlegg med mer innen gitte frister, må det legges inn forbehold om "uforholdsmessig byrde for virksomheten" tilsvarende ordlyden i § 9.

Utbyggingsavdelingen
Med hilsen

Lars Aksnes
utbyggingsdirektør

Jan A Martinsen

Kopi: Samferdselsdepartementet
Miljøverndepartementet
Sosial- og helsedirektoratet